

Met een pokkenbriefje mocht je naar school

Ooit zorgden pokken over heel Europa voor een groot aantal doden. Altijd was er wel ergens een haard van besmetting die oplaaide en die kon uitgroeien tot een epidemie. Onder de melkboeren van Gloucestershire bestond in de 18e eeuw al de overlevering, dat een zekere puistuitslag aan de uiers van koeien voor de mens aanstekelijk was en dat de personen, die de koepokken hadden doorstaan, onvatbaar waren geworden voor de kinderziekte. Aan de leerling van een dorpsgeneesheer ontging die opmerking niet en dertig jaar lang dacht hij na over dit onderwerp en deed hij onderzoekingen.

Het was deze Engelse geneeskundige Edward Jenner (1749-1823) die eind 18e eeuw ontdekte dat het vaccin, de koepokstof, inderdaad bescherming bood tegen de gevreesde pokken. Met een in een blaasje op de huid van een koe gehouden mesje werd bij gezonde kinderen een krasje op de huid aangebracht zodat er een besmetting optrad. Dan volgde een milde versie van de gevreesde pokken, met wat blaasjes en verhoging. Vervolgens was het kind immuun voor de dodelijke ziekte.

In 1872 werd vaccinatie verplicht met de invoering van de Wet op de Besmettelijke Ziekten. Sinds 1984 is de verplichting tot inenting tegen pokken (vanaf 1946 verplicht gesteld voor alle kinderen tussen de derde en de twaalfde levensmaand) opgeheven omdat sedert 1980 de ziekte wereldwijd is uitgeroeid.

De ondergeteekende 1) *Med. doct. arts* gevestigd te 2) *Brielle*,
verklaart de koepokinenting verricht te hebben aan 3) *Beekman*
Cornelis
geboren den 4) *1 Novemb 1891*, wonende te 5) *Brielle*,
en zich persoonlijk overtuigd te hebben, dat zich daarna 6) *heen* koepokken hebben
ontwikkeld, die een zoodanig beloop hebben gehad, dat zij voorbehoeding tegen de kinder-
pokken zooveel mogelijk waarborgen.
(Dagteekening) *27 April* 1891.
(Handteekening van den genees- of heelkundige)
J. A. Visscher

In te vullen:
1) den titel van den genees- of heelkundige.
2) den naam der gemeente, waar de genees- of heelkundige ge-
vestigd is.
3) den naam en de voornamen van den ingeënten persoon.
4) den geboortedatum van den ingeënten persoon.
5) den naam der gemeente, waar de ingeente persoon woont.
6) het getal koepokken, die een geregeld beloop hebben gehad,
of, zoo de inenting zonder voldoende gevolg bleef, het woord
geene, in welk geval de woorden, die een zoodanig beloop hebben
gehad, tot en met waarborgen, moeten doorgehaald worden.

Pokkenbriefje van Cornelis Beekman uit 1891. De arts was de brielse dokter Jan Antonie Visscher